

ELLLENGUATGE

Anar i portar

La sinonímia existent entre *anar* i *portar* o *dur* (la que hi ha entre *portar* i *dur* és tan clara com coneguda) no sempre ha estat degudament assenyalada i ha passat desapercebuda —volem dir que no hi consta— en més d'un diccionari de sinònims. El fet és sorprenent perquè els principals significats del verb *portar* són normalment definits amb frases iniciades amb el verb *anar*. És, però, només en l'expressió del significat de presentar-se vestit o arreat de tal o tal manera, que els verbs *anar* i *portar* (o *dur*) són intercanviables en certes construccions. Tant podem dir, efectivament, *Anava amb un vestit blau* com *Portava un vestit blau*, *Sempre va amb barret* com *Sempre duu barret*. Com veiem, en aquests casos el verb *anar* va sempre (o porta sempre) amb un complement introduït amb la preposició *amb*. Si diem *Anava en samarreta* o *Anava vestit de qualsevol manera*, és evident que expressem un significat per al qual no convenen els verbs *portar* i *dur*. La descripció complexa de la manera de presentar-se una persona, incloent-hi peces de vestir i adminicles, pot fer útil la concurrència d'aquests diversos verbs: *Anava amb un barret gris, una corbata vermella, uns guants de pell i duia un ram de flors*.

En aquests casos, *anar* té una pronominalització diferent que *portar* i *dur*. El complement d'una frase com *Anava amb els guants blancs* no es pot pronominalitzar sinó amb el pronom *hi*: *Hi anava*. En canvi, la pronominalització de *Portava* (o *duia*) *els guants blancs* depèn de si *blancs* és un adjectiu determinatiu o un adjectiu atributiu. En el primer cas tenim *Els portava*, en què *els* vol dir *els guants blancs*, i en el segon *Els hi portava*, en què *els* vol dir *els guants* i *hi* vol dir *blancs*, car és qüestió de dos complements diferents.

Són també molt diferents les frases que podríem anomenar ponderatives que poden originar els verbs *anar* i *portar* o *dur* en els casos que comentem. Amb els verbs *portar* i *dur* formem frases pròpiament ponderatives, admiratives, normalment de signe positiu si l'adjectivació no indica el contrari: *Quina corbata que portes!*, *Quin abric més bonic que duus!*, *Quina camisa més bruta que duus!* En canvi, amb el verb *anar* la ponderació, normalment de signe negatiu, revesteix la forma d'una interrogació: *On vas amb aquest barret?*, frase amb la qual, de fet, no preguntem res, sinó que expressem sorpresa, reprovaçió, etc.

Albert Jané